

## Maele a Polokeho ha hona le Dikgohola

“Batho ba dibakeng tse anngweng ke dikgohola ba tlameha **ho ba hlokolosi** haholo jwalo ka ha dipula tsa ditlwebelele di tsamile di siha **mephula ya tshenyo le masisapelo ho malapa** a mangata a lahlehetsweng ke ditho tsa ona ka lebaka la dikgohola tsena.”

*Ngaka Nkosazana Dlamini-Zuma*

*Letona la Kopanelo ya Puso le Merero ya Botjhaba*

**Ba Ditshebeletso tsa Bolepi Afrika Borwa** ba ntshitse **Tihokomediso ya dipula tse ding** tse lebeletsweng dikarolong tse ngata tsa naha. Ha ho ntshuwa **tihokomediso ya kgonahalo ya dikgohola**, batho ba dibakeng tse tlase le dibakeng tse kotsing ya dikgohola, ba eletswa ho **balehela** dibakeng tse phahameng.

**Ba Ditshebeletso tsa Dikoduwa maemong a Diprofensi le a Bomasepala** ba malala-a-laotswe ho thusa batho ba anngweng ke dikgohola. Ofisi ya Naha ya Ditshebeletso tsa Dikoduwa e dutse e ikgokahanya le basebeletsi ba yona maemong a diprofensi le a bomasepala ba sebetsang hara setjhaba ho **beha maemo leihlo** mmoho le ho **thusa** moo ho hlokalang.

### **Maele a polokeho:**

- Batho ba dulang dibakeng tse tlase ba tlameha ho ba hlokolosi haholo nakong ya difefo hobane dikgohola di ka nna tsa ba ama. Beha leihlo ho eketseha ha metsi mme le balehele moo ho bolokehileng kapa dibakeng tse phahameng ha metsi a ntse a eketseha.
- **Qoba ho tshela** mmila kapa marokgo a kwahetsweng ke metsi – sebedisa ditsela tse ding.
- **Qoba** ho tshela marokgo a kwahetsweng ke metsi mmoho le dinoka le melatswana e tletseng.
- Se ka leka ho tshela ka maoto kapa koloi kapa ho sesa metsing a **phallang ka matla**. Ho sa natsehe hore botebo ba ona e ka ba disentimitara tse 15, a ka nna a o hohola.
- **Bakganni** ba tlameha ho ba hlokolosi ha ba kganna dibakeng tse tletseng metsi.
- Tloha dibakeng tseo mme o pake ho **tse bolokehileng**.
- Setjhaba se tlameha ho mamela le hona ho sheba ditlhokomediso tsa **maemo a lehodimo** diyalemoyeng le dithelevesheneng.
- **Letsetsa** ba ditshebeletso tsa dikoduwa ho masepala, sepolesa se haufi kapa ditsi tsa thuso ya tshohanyetso (112, 10177 kapa 107) ha o le kotsing.
- Se ka tshela ka koloi **borokgo bo kwahetsweng ke metsi** haeba metsi a bonahala a le matla kapa o sa bone moo koloi e tsamayang teng.
- **Ruta** bana ba hao ka kotsi ya dikgohola.

- Boloka **ditokomane tsa hao tsa bohlokwa** ka hara sejana se sa keneleng metsi.
- Boloka **selefounu** ya hao mmoho le **dinomoro tsa tshohanyetso** haufi le wena.
- E ba hlokolosi haholo bosiu. Ho boima ka nako eo ho bona dintho tse kotsi mmileng.
- Se ka khempa kapa wa paka koloi ya hao haufi le **letsha** kapa **noka**, haholoholo nakong ya dipula tse matla kapa ya difefo.
- **Haeba o tsamaya ka maoto**, o hlokomele metsinyana a manyane a tsamayang a ka nna a ba kotsi nakong ya dikgohola. Ha o kopana le metsi a jwalo, se ka a tshela.
- Ha ho kgonahala, se ka kena hohang metsing a dikgohola, ho ka etsahala hore a na le mantle, oli kapa leha e le eng feela e kotsi, athe hape ho ka etsahala hore ho na le dithapo tsa motlakase tse wetseng ka hara ona.

## **DINOMORO TSA TSHOHANYETSO**

**Setjhaba se ka letsetsa Dikantoro tse haufi le bona tsa Setereke tsa Ditshebeletso tsa Dikoduwa.**

Setereke sa Ugu - 039 682 2414

Setereke sa uMgungundlovu - 033 343 1719

Setereke sa uThukela - 086 010 4257

Setereke sa uMzinyathi - 034 212 2222

Setereke sa Amajuba - 034 329 7200

Setereke sa Zululand - 035 870 1128/1130

Setereke sa uMkhanyakude - 080 011 7770/035 573 1647

Setereke sa King Cetshwayo - 086 100 3473/035 787 2698

Setereke sa Ilembe - 032 437 9379/1

Setereke sa Harry Gwala - 039 834 0070

Setereke sa eThekweni Metro - 031 367 0000